

Avoin hallinto ja VANE:

Vammaisneuvostopäivä 22.-23.11.2021

Vammaisneuvostot kaikkien vammaisten ihmisten asialla – vammaisneuvostojen asema, toiminta ja vaikuttamismahdollisuudet kunnissa

Johdanto päivän teemaan

Merja Heikkonen

Mitä tapahtuu tänään ja huomenna?

1. päivä kunnalliset neuvostot

2. päivä aluetaso

- tavoitteena kokemusten- ja tiedonvaihto sekä toiminnan kehittäminen (hyvät käytännöt jakoon)
- tietoiskut valas-valmistelusta ja Sitran demokratian kapeikot -hankkeesta
- toistuva tilaisuus, jatkon toiveet

Vammaisneuvostot – mitä ne ovat?

- Kuntalaki (410/2015) 5 luku:
  - Kunnan asukkaiden osallistumisoikeus
  - Säädetään nuorisovaltuustoista ja vanhus- ja vammaisneuvostoista sekä viestinnästä

28 § Vammaisneuvosto

Vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Vammaisneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä.

- Olennaista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollistaminen, vammaisten ihmisten riittävä edustus ja toimintaedellytykset kunnossa. Avainasemassa kunnanhallitus.

2 momentti

Vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

- Olennaista koko prosessi (suunnittelu, valmistelu, seuranta) asioissa, joilla merkitystä vammaisten elinolosuhteille

UKK – mitä VANEltä kysytään?

- voiko olla yhteinen vammais- ja vanhusneuvosto?
- miksei kuin lautakunta?
- ketä saa/ei saa olla jäsenenä?
- mitä toimintaedellytyksistä huolehtiminen oikeasti tarkoittavat?

Mitä lain perusteluissa sanotaan?

”Vammaisneuvosto voi olla kunnan oma tai useamman kunnan yhteinen. Yhdistetty vanhus- ja vammaisneuvosto voidaan asettaa tilanteissa, jossa kunnassa tai alueella on vain vähän vammais- tai vanhusalan järjestötoimintaa.”

”Vammaisneuvosto on vammaisten henkilöiden ja heidän edustajiensa osallistumis- ja vaikuttamiskanava, ei 30 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin.”

- Nuorisovaltuustojen kohdalla avattu, koskee myös niin vanhus- kuin vammaisneuvostojakin. Jäsenet eivät ole luottamushenkilöitä, ei virkavastuuta, ei sukupuolikiintiöitä.

Mitä lain perusteluissa sanotaan?

”Vammaisneuvoston kokoonpanosta ja valinnasta ei säädettäisi yksityiskohtaisemmin, vaan ne voitaisiin määritellä paikallisten olosuhteiden mukaisesti. Kunnanhallitus voisi hyväksyä vammaisneuvostolle toimintasäännön”

Mitä lain perusteluissa sanotaan?

”Toimintaedellytyksistä huolehtiminen tarkoittaa muun muassa sitä, että kunta osoittaa kokoustilan, huolehtii kokousten järjestämisestä, vastaa kokouksista aiheutuneista kustannuksista ja antaa tarvittaessa apua kokousasioiden valmisteluun ja kokouksen sihteerin tehtäviin. Toimintaan täytyy varata riittävät määrärahat.”

”Vaikuttamistehtävän hoitaminen edellyttää, että vammaisneuvosto saa hyvissä ajoin tiedot ajan-kohtaisista hankkeista”

Kiitos!

Lisätietoa:

www.vane.to

Merja Heikkonen

neuvotteleva virkamies / pääsihteeri /
Konsultativ tjänsteman

Sosiaali- ja terveysministeriö / Vammaisten
henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta /
Delegationen för rättigheter för personer
med funktionsnedsättning

PL 33, 00023 Valtioneuvosto

Puh. 0295 163 203

e-mail: merja.heikkonen@gov.fi

stm.fi ›
@STM_Uutiset ›

